

Školský rok 1923-24 v kronike

Školský rok 1923 – 1924 započal sa 1-ho septembra r. 1923. so 83 žiakmi do každodennej a 42 žiakmi do opakovacej školy. Veni - Sancte odobavil ul. p. farár 4 – ho sept. r. 1923 za prítomnosti celého žiactva v Krakovanoch. Začala sa teda zas práca, ku zdaru ktorej napnuli sme všetky svoje sily. Pracovalo sa teda pilne a usilovne. – Na deň „Slobody“ 28-ho októbra odobavili sme peknú slávnosť. Slávili sme piate vyročie našej slobodnej vlasti.

Toho roku sme založili spolok „Československého Červeného Križa“ v našej škole. Prihlásilo sa za členov 23 žiakov, dôverníčkou ostala učiteľka. Sme i zbohatli! Obec zakúpila do žiackej a učiteľskej knižnice knihy v obnose 250 Kčs. Bolo radosti, keď týždenne dostávali žiaci knihy na čítanie! Tiež niekoľko šk. pomôcok zakúpila obec jako: mapu bratislavskej veľžupy ďalej umyvač, skrinu.

Zdravotný stav žiactva bol cez celý rok dobrý, tak že žiaci mohli pilne navštevovať školu a neospravedlneného zameškania vôbec nebolo. – 20- ho mája r. 1924 navštívil našu školu pán inšpektor Milos Bulovský z Hlohovca. – 10- ho júna r. 1924 mali sme školskú výstavu zo žiakovských prác ručných. Navštevovateľov bolo hojne. 15- ho júna 1924 zas bola výstava okresná v Piešťanoch kde každá škola poslala ručné práce žiacké. I my sme poslali ručné práce chlapecké a dievčenské. Niekoľko vybraných prác sme i odoslali do Bratislavy na výstavu.

Školský rok bol ale skôr zakončený; bo učiteľka ochorela a dostajúc dovolení na mesiac školský rok sme zakončili 15 – ho júna 1924. Vysvedčenie bolo rozdane a žiaci započali svoje už veru túžobne očakávané prázdniny.

Stráža, 20- ho júna 1924.

Anna Ascherová, správ. učiteľka.

EDIČNÁ POZNÁMKA REDAKCIE

Vážení čitatelia HLAS-u Krakovian, z hľadiska nielen historicko-dokumentárneho, ale i vzdelávacieho, začína naša redakcia postupne sprístupňovať jeho archívy obecného úradu. Prvým čriepkom-dielom, ktorým by redakcia započala vydávať projektový seriál zaujímavosti na pokračovanie je Kronika rím. kat. ľud. školy v Strážach. Zozbieraním jej čiastkových dielov postupne vydávaných v HLAS-e Krakovian, ktoré sú verným prepisom i textovým obrazom so všetkými zachovanými dobovými jazykovými postupmi (skrátka tak, ako sa to všetko dopisoval v archívoch obce zachovalo) ju tak môžu mať naši čitatelia exkluzívne bezplatne doma v svojej knižnici. Ide totiž o istý spôsob revitalizácie a digitalizácie historicko-kultúrne-celospoločensko-dokumentárneho dedičstva našej obce. Naš autorský kolektív sa na túto prácu podujal a zostáva nám dúfať, že táto práca, ktorá je našou redakciou naplánovaná postupom času i na ďalšie desaťročia dospeje do úspešného konca. Takže v tomto čísle: Kronika rím. kat. ľud. školy v Strážach n/V. (RÍM. KAT. LUDOVÁ ŠKOLA V STRÁŽOCH).

Martin GONO

Autentika alebo štylizácia?

Je to v súčasnosti veľmi diskutovaná otázka v súborovej praxi. V prvom rade si treba ujasniť, že všetko čo sa dostane na javisko je štylizácia folklóru a je to tvorba. Autentika na javisku vlastne neexistuje.

S určitou istotou môžeme povedať, že za tvorbu pokladáme každé vytvorené choreografické dielo. Otázkou je, z čoho vychádzal tvorca, teda choreograf pri tvorbe diela. Najlepší spôsob je vychádzať z pôvodného materiálu a naštudovať nielen tanec, ale aj región. Pri vytváraní choreografie zohľadniť tanečný odev aj obuv a získané informácie, čo najlepšie využiť. Potom už záleží len na samotnom tvorcovi, akú mieru štylizácie si zvolí. „Poznáme tri základné stupne štylizácie folklóru:

1. **Citácia folklóru**, ktorá rešpektuje autentické znenie folklórnej predlohy. K tomuto stupňu by sme mohli voľne priradiť aj účinkovanie autentických nositeľov folklóru na verejných vystúpeniach alebo v masovokomunikačných prostriedkoch.

2. **Imitácia folklóru**, ktorou chce upravovateľ určitým zásahom do štruktúry folklórneho diela zvýrazniť niektoré jeho stránky.

3. **Prekomponovanie**, ktorým upravovateľ mení štruktúru folklórnej predlohy a využívajúc postupy príslušného umeleckého druhu, uplatňuje svoj individuálny výklad.

V širokom spektre štylizácie a využívania folklóru sa sformovali dva hlavné prístupy:

1. **Transpozícia autentického folklóru** do výrazových možností scénickej a technickej komunikácie, pri ktorej existuje úsilie pretlmočiť vlastné kvality autentického folklóru (tvorcovia slúžia folklóru).

2. **Tvorba inšpirovaná folklórom**, ktorá je ale zvrchovaným individuálnym umeleckým činom (folklór slúži tvorcom).⁴¹

Autor si vyberá sám, akú cestu štylizácie folklóru si zvolí. Je však tragédiou, ak si myslí, že môže tvoriť len na základe zhliadnutia vystúpenia nejakého folklórneho súboru a následne považovať svoje dielo za štylizovaný folklór, alebo dielo inšpirované folklórom. Každý tvorca, aj keď sa chce folklórom len inšpirovať, by mal poznať zdroj svojej inšpirácie. Z povrchného poznania vzniká aj povrchné dielo. A neviem, či tvorba iného choreografa v podaní folklórneho súboru, by sa dala považovať za folklórnu predlohu pre

pre vznik nového diela. Pojem „štylizovanie štylizovaného“ je už dostatočne známy v kruhu „folkloristov“, a preto by sa toho mal každý choreograf vyvarovať. Spoznanie predlohy pre budúce dielo by malo byť základným kameňom každého tvorca. To, do akej miery „popustí uzdu svojej fantázie“ a čo všetko z pôvodnej predlohy použije záleží len na samotnom tvorcovi.

Druhým extrémnym počínaním si „choreografov“ je dať zábavu na javisko. V podstate si každý pár tancuje podľa seba, ako na muzike. Môžem s určitou istotou skonštatovať, že v istom momente to môže byť zaujímavý choreografický ťah, avšak postaviť na tomto princípe celú „choreografiu“ nie je najlepšie riešenie. Choreografia určená pre javisko, by mala spĺňať určité základné znaky javiskovej tvorby.

„Choreografické dielo sme charakterizovali ako pohybovú skladbu – kompozíciu. V choreografii je to vlastne vytvorenie a spojenie rôznych tanečných prvkov, motívov (podľa určitých princípov) do jedného usporiadaného architektonického celku – do umeleckej tanečnej formy, vyjadrujúcej určitú myšlienku.“⁴²

Tak, alebo onak, nena darmo sa hovorí „zlatá stredná cesta“ a platí to skoro vo všetkom. Ako povedal Goethe: „Látku, tú pred sebou vidí každý, obsah nájde ten, kto má k tomu vzťah, forma je pre väčšinu tajomstvom.“ A preto netreba riešiť otázku autentika alebo štylizácia, ale je potrebné tvoriť kvalitné diela – teda robiť kvalitnú tvorbu.

Literatúra:

¹ Leščák, M. – Sirovátka, O.: Folklór a folkloristika. Bratislava 1982

² Nosál, Š.: Choreografia ľudového tanca, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1983

Zuzana SNOHOVÁ

Všetky doterajšie čísla časopisu nájdete v internetovom archíve Hlasu Krakovian na adrese:

www.krakovany.sk

Návšteva partnerskej obce Allstedt

V dňoch 1.-4. októbra 2010 sa predstavitelia organizácií z obce Krakovany zúčastnili návštevy partnerskej obce Allstedt v Nemecku. Zariadenie opatrovateľskej služby v Krakovanoch má totiž s tamajšou Ľudovou solidaritou (Volkssolidarität - spolok dôchodcov) partnerskú spoluprácu. Za ZOS Krakovany sa zúčastnili tejto návštevy Mgr. Jana Lajchová a Eva Nováčiková, za MsSČK predsedníčka Elena Krestová a Ľudmila Štefanková a za FS Krakovienka Daša Dzurová. Návšteva sa uskutočnila na pozvanie Bürgermeistra (starostu) Allstedtu, pri príležitosti 20. výročia zjednotenia Nemecka a 65. výročia založenia Ľudovej solidarity. Na stretnutí sa v príjemnej atmosfére hovorilo o ďalšej spolupráci medzi ZOS Krakovany a Ľudovou solidaritou v Allstedte. Účastníčky návštevy z Krakovian boli príjemne prekvapené vrelým prijatím pána Bürgermeistra a pohostinnosťou v partnerskej obci SRN.

-juf-

Vyhlásenie kandidatúry pre voľby starostu a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Krakovany 27. novembra 2010

Miestna volebná komisia v Krakovanoch podľa § 23 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov vyhlasuje, že pre voľby starostu obce zaregistrovala týchto kandidátov:

1. Matúš Klčo, 28 r., učiteľ, Krakovany, Sadová ulica 360/12, nezávislý kandidát
2. Vladimír Mihálik, PaedDr., 58 r., učiteľ, Krakovany, Veterná ulica 505/26, nezávislý kandidát
3. Ľubomír Pekarovič, Bc., 56 r., technik, Krakovany, Hrádze 397/47, Kresťanskodemokratické hnutie
4. Jozef Vatrt, 59 r., SZČO, Krakovany, Strážovská ulica 490/50, koalícia SMER – sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko, Nová demokracia

Miestna volebná komisia v Krakovanoch podľa § 18 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov vyhlasuje, že pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva zaregistrovala týchto kandidátov:

1. Pavol Belobrad, 52 r., SZČO, Krakovany, Hlavná ulica 25/28, koalícia SMER – sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko, Nová demokracia
2. Juraj Filo, Mgr., 29 r., politológ, Krakovany, Mlynská ulica 440/1, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana
3. Marián Florek, Ing., 35 r., SZČO, Krakovany, Dolná ulica 150/10, koalícia SMER – sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko, Nová demokracia
4. Martin Gono, 29 r., riaditeľ, Krakovany, Športová ulica 385/6, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana
5. Jana Gonová, 35 r., poštová doručovateľka, Krakovany, Veterná ulica 442/72, koalícia SMER – sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko, Nová demokracia
6. Viera Chromjaková, Ing., 54 r., účtovníčka, Krakovany, Ulica k Spúštiu 101/6, koalícia SMER – sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko, Nová demokracia
7. Vladimíra Chromjaková, Bc., 23 r., študentka, Krakovany, Ulica k Spúštiu 100/8, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana
8. Milan Jurda, Ing., 42 r., podnikateľ, Krakovany, Južná ulica 522/72, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana
9. Peter Kikta, 53 r., riaditeľ, Krakovany, Dolná ulica 140/30, nezávislý kandidát
10. Alžbeta Lacková, 20 r., študentka, Hlavná ulica 201/31, Kresťanskodemokratické hnutie
11. Ľubomír Pekarovič, Bc., 56 r., technik, Krakovany, Hrádze 397/47, Kresťanskodemokratické hnutie
12. Pavol Predný, 36 r., živnostník, Krakovany, Dolná ulica 104/33, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana
13. Lukáš Radoský, Mgr., 26 r., advokátsky koncipient, Krakovany, Školská ulica 326/11, nezávislý kandidát
14. Ondrej Sabo, 44 r., vojak vo výslužbe, Krakovany, Školská ulica 568/4A, Kresťanskodemokratické hnutie
15. Michal Sedlák, Ing., CSc., 54 r., konateľ SEDOS,s.r.o., Krakovany, Sadová ulica 469/11, koalícia SMER – sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko, Nová demokracia
16. Zuzana Snohová, Mgr. 30 r., učiteľka, Krakovany, Ulica k Spúštiu 101/6, koalícia SMER – sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko, Nová demokracia
17. Ľuboš Sucháň, 47 r., podpredseda PŠD, Krakovany, Kultúrna ulica 350/9, koalícia SMER – sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko, Nová demokracia
18. Ján Šoka, 47 r., podnikateľ, Krakovany, Nám. sv. Mikuláša 49/19, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana
19. Jozef Štefanka, 51 r., agrónóm, Krakovany, Nám. sv. Mikuláša 183/10, koalícia SMER – sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko, Nová demokracia
20. Róbert Toplanský, 38 r., pracovník SBS, Krakovany, Hlavná ulica 33/12, koalícia SMER – sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko, Nová demokracia
21. Ladislav Žitnanský, 63 r., dôchodca, Krakovany, Hrádze 214/56, Kresťanskodemokratické hnutie

V Krakovanoch 11.10.2010

Jozef ONDREJKA, predseda MVK